MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Nyt talouskriisi pakottaa jälleen myöntämään, ettei demokratia olekaan itsestäänselvyys, vaan se vaatii huolenpitoa. **DEMARI**

Pohjoisen merkitys on avautumassa

Aluepolitiikka on viime vuosien aikana merkinnyt monille poliittisille päättäjille sitä, että keinotekoisesti yritetään pitää yllä sellaista, jolla ei ole tulevaisuutta. Tästä syystä yhteiskunnan vähät varat pitäisi suunnata etelän kasvukeskuksiin.

SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtajan Jouni Backmanin johtama Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisohjelmaa valmisteleva työryhmä nosti keskusteluun toisenlaisen näkökulman. Työryhmä luovutti pari viikkoa sitten ensimmäiset linjauksensa elinkeinoministeri Jyri Häkämiehelle (kok.).

Työryhmä perää uutta asennetta Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämiseen sekä määrätietoista panostusta alueiden kehittämiseen. Työryhmän mielestä luonnonvarat, pohjoisen merireitin eli Koillisväylän avautuminen, vankka osaamispohja sekä sijainti strategisesti tärkeällä paikalla lähellä arktista aluetta antavat alueille hyvät edellytykset nousta kasvualueiksi. Jopa koko Suomen talouden vetureiksi.

Työryhmän linjauksia voi pitää jopa radikaaleina nykyiseen suuntaukseen verrattuna, vaikka mitään varsinaisesti aivan uutta esityksessä ei paljoa ole. Panostukset Pohjois- ja Itä-Suomeen eivät kuitenkaan ole työryhmän mielestä mitään tekohengitystä vaan sijoituksia, joista hyöty leviää koko maahan.

Kehittämisohjelmasta löytyy 24 strategista avausta, joista 19 on tarkoitettu toteutettavaksi kuluvalla vaalikaudella ja loput myöhemmin. Esimerkiksi alueen tuotannollisten yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi esitetään erillistä kuljetustukea. Myös valtion toimintojen alueellistamista tulisi jatkaa.

Toimivat tietoliikenne- ja liikenneyhteydet ovat kasvun edellytyksiä myös Itä- ja Pohjois-Suomessa. Tulevaisuudessa tarvitaan myös rautatieyhteys Jäämerelle.

On hyvä, että työryhmä kiinnittää huomiota alueiden erilaisten elinkeinojen yhteensovittamiseen. Matkailun, ympäristönsuojelun ja kaivostoiminnan väliset ristiriidat tulee ratkaista kestävällä tavalla.

Arktisten alueiden mahdollisuudet on huomattu muuallakin kuin Suomessa. Suomen, Ruotsin, Norjan ja Kuolan alueelle Venäjälle on suunnitteilla lähivuosikymmeninä noin sadan miljardin euron investoinnit.

SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtajan Jouni Backmanin johtama työryhmä haluaa kehittää Itä- ja Pohjois-Suomea.

On tärkeää, että Suomessa on valmiudet osallistua täysipainoisesti näihin hankkeisiin.

Venäjän merkitys alueiden kehittymisessä on suuri sekä matkailussa että investoinneissa. Tästä syystä työryhmä painottaa venäjän kielen ja kulttuurin osaamista sekä liiketoimintaosaamisen nykyistä kattavampaa hallintaa.

Viime vuonna venäläisiä matkailijoita tuli Suomeen 3,3 miljoonaa ja he jättivät matkailutuloja noin 1,1 miljardia euroa. Venäjän investoinnit Kuolan luonnonvarojen hyödyntämiseen voivat nousta lähivuosikymmeninä kymmeniin miljardeihin euroihin.

Backmanin työryhmän esitykset vaativat toteutuakseen poliittisen tahdon lisäksi myös rahaa. Poliittisen tahdon löytyminen edellyttäisi muutoksia hallituksen nykyiseen linjaan. Supistamisen sijaan pitäisi ryhtyä investoimaan haja-asutusalueille.

Jos poliittista tahtoa löytyy, ei rahoitus ole ylitsepääsemätön este. Yksi mahdollisuus saattaa avautua suunnitelluista eurobondeista. Ne voivat tulla huolimatta siitä, että Saksa yhdessä Suomen kanssa niitä vastustaa.

Jos eurobondit tulevat, niiden ehdoksi pitää laittaa, että niitä saa käyttää vain tuotannollisiin investointeihin. Näin myös Suomi pääsisi niitä osaltaan hyödyntämään.

Panostukset Pohjois- ja Itä-Suomeen eivät ole tekohengitystä vaan sijoituksia.

Talous muuttuu vihreäksi

Valtiovarainministeriön viime viikolla julkistaman suhdannekatsauksen mukaan Suomen talous lepää tällä hetkellä yksityisen kulutuksen varassa. Vienti ei vedä ja euromaiden velkakriisi lisää epävarmuutta tulevasta.

Kotitalouksien kulutuksen kasvu on kuitenkin hiipumassa, koska ne ovat velkaantuneet matalien korkojen siivittämänä ennätyksellisesti. Myös työllisyystilanne on heikkenemässä.

Suomen tilanne on kuitenkin moniin muihin maihin verrattuna hyvä ja tulevaisuus näyttää valoisammalta. Syy optimismiin löytyy vihreästä taloudesta.

Maa- ja metsätalousministeriön ylijohtaja Juha Ojala katsoo, että tulevaisuudessa taloudellinen kasvu rakentuu yhä voimakkaammin uusiutuvien luonnonvarojen kestävän käytön varaan (MT 20.6.).

Ojalan mielestä puuhun perustuvat biopolttoaineet, energia ja jatkojalosteet sekä puurakentaminen ovat tulevaisuuden kasvualoja.

Suomessa on hyvät mahdollisuudet puun hyödyntämiseen, koska metsien kasvu ylittää reippaasti nykyiset hakkuut. Suomalaisissa metsissä kasvaa puuta 101 miljoonaa kuutiometriä vuodessa, mutta sitä hakataan vuosittain vain noin 60 miljoonaa kuutiota.

Metsäntutkimuslaitoksen mukaan Suomessa on viisi miljoonaa hehtaaria metsää, jota ei ole kolmeen vuosikymmeneen käsitelty mitenkään.

Pellervon taloustutkimuksen (PTT) mukaan kilpailu luonnonvaroista ja maasta tulee maailmassa kiihtymään. PTT:n metsäekonomisti Matleena Kniivilän mukaan maailma on ajautunut kriiseihin, jotka liittyvät luonnonvaroihin, energiaan, ilmastonmuutokseen, ruokaan ja luonnon monimuotoisuuteen.

Suomella on suuret luontaiset mahdollisuudet olla omalta osaltaan ratkaisemassa näitä ongelmia.

VIERASYLIÖ

Maaseudun Tukihenkilöverkko tarjoaa tukea ihmiseltä ihmiselle

Maaseutukaan ei ole enää lintukoto, jossa onnelliset ihmiset elävät punaisessa tuvassaan perunamaan laidalla. Viimeaikaiset tapahtumat kertovat karua totuuttaan siitä, että hirvittäviä tragedioita voi tapahtua missä ja milloin tahansa.

Maaseudun kyläyhteisössä tapahtuvat kriisit koskettavat ja järkyttävät suuresti koko yhteisöä. Pohditaan sitä, että olisiko jonkun pitänyt huomata jotain ja mitä olisi pitänyt tehdä.

Vaikka pienessä kyläyhteisössä helpommin tunnetaan toisensa ja yhteisöllisyyttä on olemassa, niin aina hätää ei tunnisteta ja se voi olla hyvin piilossa olevaa. Harva meistä asuu lasitalossa, josta kaikki näkyy reaaliajassa ulospäin.

Maaseudun Tukihenkilöverkon valtakunnalliset tilastot viime vuosilta osoittavat, että maaseudun ihmisten murheet ovat paljolti samanlaisia kuin muidenkin väestöryhmien.

Viimeisten vuosien tukikontaktien yhteydenottojen syyt ovat liittyneet eniten avioeroihin (20,6 prosenttia), sairauksiin (16,1) ja alkoholiin (10,6).

Näiden lisäksi kärkipäässä ovat mielenterveydenongelmat, yksinäisyys ja perheen ja arkielämän ongelmat.

”Elämä on sekoitus komediaa ja tragediaa. Mikä on elävää, on alati muuttuvaa”, sanotaan.

Pitkään jatkunut epävarmuus arjen tulevaisuudesta nakertaa maaseudun ihmisten voimavaroja. Jatkuvassa epävarmuudessa eläminen on kuluttavampaa kuin itse muutoksen aiheuttama lopputulos.

Muutos voi olla myös mahdollisuus

Kriisiksi sanotaan elämäntilannetta, äkillistä muutosta, jossa aikaisemmat kokemukset ja opitut reaktiotavat eivät riitä ja on etsittävä uudet selviytymiskeinot.

Muutos voi tulla ulkoa esimerkiksi talouselämän tai politiikan muutosten kautta. Muutos voi olla myös äkkinäinen tulipalo, avioero, kuolema, joka pysäyttää elämänmenon ja vaatii tulevaisuuden suunnitelmien uusimista.

Kriisi ei tarkoita sitä, että ihminen on mieleltään sairas, vaan kriisin keskellä ihminen ei ole oma vahva itsensä.

Kriisi voi olla uhka, mutta kriisin myötä ihmiselle tarjoutuu myös aina mahdollisuus johonkin uuteen. Kriisin kokemisen jälkeen ymmärrys maailmasta lisääntyy ja ihmisellä on jälleen hieman enemmän valmiuksia käsitellä elämässä vastaan tulevia tapahtumia.

Aina silloin kun ihmisellä on paha olla, hänen on aika pysähtyä miettimään, mistä se johtuu. Miettiä pitää silloinkin, kun paha olo on vain epämääräinen tunne.

Hälytyskellojen pitäisi soida myös silloin, kun reagoi omasta mielestään kohtuuttomasti johonkin pieneen asiaan, esimerkiksi siihen, että puoliso on unohtanut ilmoittaa olevansa illan kokouksessa.

Apua annetaan kaikille sitä tarvitseville.

Tukihenkilö on rinnalla kulkija

Monilla on onni omistaa lähipiirissään ihminen, jolla on kuuntelevat korvat, avoin mieli nähdä ja kohdata sekä luotettava olkapää, jolle purkaa huolensa ja murheensa.

Mutta entä jos sellaista ei ole tai elämänsä ”umpikujaan” törmännyt ei halua tai pysty tukeutumaan liian lähellä olevaan henkilöön?

Silloin avuksi voi astua maaseudun tukihenkilö. Maaseudun tukihenkilö on ihminen, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospääsyä vaikeasta elämäntilanteesta.

Tukihenkilö on rinnalla kulkija, joka kuuntelee, ja jolle voi puhua asioita pelkäämättä sen menevän eteenpäin.

Tukihenkilö on tehtäväänsä koulutuksen saanut vapaaehtoistyöntekijä, jota sitoo luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus.

Maaseudun tukihenkilötoiminnan perustana on poliittisesti, aatteellisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton toiminta ja se, että apua annetaan kaikille sitä tarvitseville.

Maaseudun tukihenkilö on vapaaehtoinen auttaja, jonka puoleen voi kääntyä asiassa kuin asiassa. Liian usein yhteydenottoa venytetään liian pitkälle ja yhteyttä otetaan siinä vaiheessa, kun tilanne on jo kärjistynyt.

Ihmisen sietokyky on usein uskomattoman suuri ja hän voi sinnitellä vuosikausia vaikeassa tilanteessa. Usein omia ongelmia myös vähätellään ja ajatellaan niin, että niistä on selvittävä yksin.

Ihminen tarvitsee kuitenkin toinen toistaan ja vahvistusta niin hyvissä kuin huonoissa ajatuksissaan. Usein jo se, että saa sanotuksi mieltään painavan asian toiselle ja se kuullaan, helpottaa.

Jokainen tarvitsee toista ihmistä

Valtakunnallisessa Maaseudun Tukihenkilöverkossa on noin 250 tehtävään koulutettua tukihenkilöä. Tukihenkilöt ovat taustaltaan maaseudun elinolosuhteet tuntevia, pääsääntöisesti maatalousyrittäjiä, neuvontatyötä tekeviä tai terveyshuollon ammattilaisia.

Tukihenkilöverkolla on valmiudet toimia yhteistyökumppanina erilaisten katastrofien sattuessa. Verkko voi olla järjestämässä yhdessä esimerkiksi paikallisen MTK-yhdistyksen kanssa keskustelutilaisuutta jos kyläyhteisössä tapahtuu jotain äkillistä.

Tällaisia tilaisuuksia on järjestetty, jos kylää on koskettanut äkillinen suru kuoleman kautta tai joku muu äkillinen muutos esimerkiksi tulipalo. Maaseudun toimijat voivat pyytää myös verkon edustajaa mukaan tilaisuuksiinsa kertomaan verkon toiminnasta tai pitämään alustuksen jostakin tukihenkilötyöhön liittyvästä aiheesta.

Tukihenkilön tiedot löytyvät alueittain Maaseudun Tukihenkilöverkon verkkosivuilta (*www.tukihenkilo.fi*).

Tukihenkilö ja tuettava voivat asua samalla tai eri paikkakunnalla, jopa eri puolilla Suomea. Tukea voi hakea nimettömänä ja se voi olla tapaamis-, puhelin tai sähköpostisuhde.

Jokainen tarvitsee toista ihmistä, läheisyyttä ja hyväksyntää voidakseen säilyttää tasapainonsa. Toisen ihmisen avulla me näemme itsemme ikään kuin peilistä.

Ihmissuhteet eivät ole itsestään selvyyksiä, vaan vaativat hoitoa ja huolenpitoa. Hyvään ihmissuhteeseen kuuluu keskinäinen kunnioitus, toisen mielipiteiden arvostus ja kuunteleminen.

”Ystävän kanssa ilo kaksinkertaistuu ja suru puolittuu”.

Maaseudun tukihenkilöt ovat tarjoamassa apuaan sitä tarvitseville. Ota rohkeasti yhteyttä!

RITVA LAMPELA
Kirjoittaja on Maaseudun Tukihenkilöverkon koordinaattori.

RAHIKAINEN

LEHTIKATSAUS

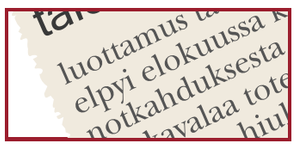

Ministerivierailu vahvisti uskoa

Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) ja työministeri Lauri Ihalaisen (sd.) vierailu Salossa vahvisti uskoa siihen, ettei valtiovalta jätä seutua ongelmineen yksin, kirjoittaa **Salon Seudun Sanomat**.

”Salolle luvattiin rytinän keskellä monenlaista vielä hahmottumatonta tukea, mutta jotain konkreettistakin keskiviikkona jäi salolaisten käteen.

Kouriintuntuvaa antia ovat lupaukset harkinnanvaraisen valtionavun saamisesta sekä seutukunnan äkillisen rakennemuutosalueen statuksen jatkumisesta vuoden 2013 jälkeen.

Erittäin tärkeä tieto on, että sekä valtiovalta että Nokia auttavat Saloa uusien yritysten hankinnassa.”

”Yhtiön on kannettava yhteiskuntavastuunsa ja autettava kaupunkia, josta sen suuruus on lähtöisin.

Luvatun tuen laajuudesta kertoo jotain se, että salolaisisäntien mielestä vierailuun kohdistuneet odotukset jopa ylittyivät.”

Vihanneksia juhannuksena

Savon Sanomat neuvoo syömään kasviksia ja juomaan kylmää vettä juhannuksena, sillä alkoholin kulutus on edelleen huolestuttavan korkealla ja ylipaino lisääntyy. *”Grillit ovat kuumina kesämökeillä, juomat taas yleensä kylminä.*

Pitkällä aikavälillä kehitys on ollut hyvä. Työikäisten tupakointi on vähentynyt ja ruokailutottumukset muuttuneet oikeaan suuntaan.

Huonoa on, että alkoholin kulutus on edelleen huolestuttavan korkealla.

Huolestuttavaa on myös, että vaikka vapaa-ajan liikunta on lisääntynyt, on työmatkaliikunta vähentynyt. Sillä taas on suora yhteys ylipainoon. Tutkimus kertoo karuja lukuja: peräti 60 prosenttia työikäisistä miehistä on ylipainoisia. Naisista ylipainoisten osuus on 44 prosenttia.”

KOLUMNI: EIJA POUTANEN

Hyvä työnantaja – hyvä työntekijä

Meillä ja muualla tehtyjen kyselyjen mukaan nuoret arvostavat työelämässä hyviä pomoja ja työpaikan henkeä.

Nuorten mielissä palkan edelle kiilaavat myös työn kiinnostavuus, työn ja muun elämän tasapaino, joustavuus sekä kehittymismahdollisuudet. Raha nousee arvostuslistalle vasta myöhemmällä iällä.

Nuorille ja kehittymiselle ahneille työntekijöille yrityksillä onkin varmasti tarjota paljon. Ja kun ei aloittelijan palkkakaan päätä huimaa, hyötysuhde on luultavasti loistava. Kuuliaisia ja kehittyviä työntekijöitä on ilo myös johtaa.

Viime aikoina nuoria on alkanut houkuttaa myös työsuhteen vakaus. Valtio ja julkinen sektori ovat nousseet suosikkityöpaikkojen listalla. Vaikka leipä olisi pitkä ja kapea, sitä ainakin on.

Tämä on hyvä viesti osaajapulan uhkaamalle julkiselle sektorille. Siellä kannattaakin pitää työntekijät tiukassa mutta hellässä otteessa, jotta hommat houkuttavat.

Fiksu työnantaja tukee selviytymistä.

eija.poutanen@maaseuduntulevaisuus.fi

Hyviä työntekijöitä saa jatkossakin se, joka pitää maineestaan ja palkollisistaan huolta.

Tutkimusten mukaan nuoret nimittäin vaihtavat herkästi työpaikkaa ja avoimesti tietojaan palkoista ja pomoista. Työnantaja ei voi siinä keskustelussa pärjätä muuten kuin pitämällä asiat ennalta kunnossa. Maineen voi menettää vain kerran.

Toisaalta, hyväkin maine leviää.

Kun suomalaisilta kauppatieteilijöiltä on kyselty valmistumisen jälkeistä toivetyöpaikkaa, listan kärjessä ovat yleensä keikkuneet Nokia, Finnair ja Stockmann. Toiveyritykset yhdistetään luultavasti laatuun, kansainvälisyyteen, dynaamisuuteen, menestykseen ja rikastumiseen.

Mutta miten käy, jos menestys loppuu? Brittiopiskelijoiden keskuudessa Nokian houkutus on jo jäänyt kauas Applesta ja Googlesta. Suomessa ei vielä, vaikka potkuja tulee ja yt-neuvotteluja on menossa koko ajan.

Tiedän nokialaisen perheenisän, joka on ollut jatkuvan yt-paineen alla vuosia. Onneksi on asuntolainat maksettu ja lapset lähempänä ajokortti-kuin vaippaikää.

Myös johtajasotkujen, myyntien ja ulkoistamisten ryvettämän Finnairin maine on kärsinyt. Talon sisältä kuulee, kuinka esimerkiksi kesälomat järjestetään: usean alakouluikäisen lapsen äiti esittää lomatoiveen kesäkuukausiksi, ja lomat laitetaan touko- ja syyskuulle. Useampana vuonna.

Samaa politiikkaa harjoittaa työntekijän kertoman mukaan Stockmann: töitä painetaan sesonkiluonteisesti, lomatoiveet huomioidaan vain osittain eikä esimerkiksi oman lapsen hääpäivälle saa vapaata.

Haloo! Minkälaista sitoutuneisuutta ja uskollisuutta voi työntekijöiltä odottaa, jos työnantaja pyyhkii heidän tarpeillaan pöytää? Eikö loma ole juuri latautumista ja lastenhoitoa varten?

Ihminen on kokonaisuus. Kun jaksaa työssä, jaksaa kotona. Kun jaksaa kotona, jaksaa työssä.

Jos saa lapsen, lapsi sairastuu, puoliso kuolee, talo palaa tai tulee ero, ihminen ei ole entisensä. Hän selviytyy, mutta se vie aikansa.

Siinä tilanteessa fiksu firma ajattelee, että nyt eletään viisi vuotta poikkeusaikaa ja tarvitaan joustoja. Se on lyhyt aika ihmisen 40 vuoden työuralla (jatkossa ehkä 60 vuoden).

Järkevä ja vastuullinen työnantaja tukee tätä selviytymistä, vaikkapa ihan itsekkäistä syistä: joustavuus palkitaan uskollisella työntekijällä, joka voi joustaa takaisinkin päin. Eiväthän paljon puhutut työelämän joustot voi olla yksipuolisia.

Sitä paitsi työn tuottavuuskin voi kohentua, kun kriisivaihe on vahvistanut työntekijää.

Jos siis tunnet huonon työnantajan, laita sana kiertämään.

Jos tunnet hyvän, kehu sitä muillekin.